

Tohtorikoulutettavien vuosikonferenssi yhteisöllisyyden lisääjänä

Tohtorikoulutettavien yhteisöllisyyden lisääminen on yksi tohtorikoulutuksen haaste. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa haasteeseen on pyritty vastaamaan järjestämällä kerran vuodessa yhteinen konferenssi kaikille tiedekunnan tohtorikoulutettaville, ohjaajille ja muulle henkilökunnalle. Konferenssi on järjestetty vuodesta 2014 lähtien ja se on saanut erittäin myönteistä palautetta.

Tohtorikoulutettavien saaminen osaksi tiedeyhteisöä on haastavaa erityisesti niillä tieteenaloilla, joissa vain osa tohtorikoulutettavista työskentelee tutkimusryhmissä tai projekteissa tai on muuten palkkasuhteessa yliopistoon. Osa tohtorikoulutettavista kokeekin jäävänsä tiedeyhteisön ulkopuolelle (esim. Stubb 2012; Vekkaila 2014). Yhteisöllisyyden lisääminen tohtorikoulutettavien keskuudessa on tärkeää, sillä ne tohtorikoulutettavat, jotka kokevat itsensä osaksi tiedeyhteisöä, kokevat myös oman oppimisympäristönsä mielekkäämpänä, kokevat vähemmän stressiä, uupumusta ja ahdistusta sekä harkitsevat opintojen keskeyttämistä harvemmin kuin muut (Stubb 2012). Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa on pyritty parantamaan tohtorikoulutettavien yhteisöllisyyttä tarjoamalla tohtorikoulutettaville, ohjaajille ja tiedekunnan muulle henkilökunnalle tilaisuus tutustua toisiinsa tiedekunnan omassa vuosikonferenssissa. Konferenssi on järjestetty vuodesta 2014 lähtien.

Konferenssin tavoitteena on paitsi yhteisöllisyyden lisääminen, myös kannustaa tohtorikoulutettavia löytämään

yhteisiä tutkimusaiheita ja -metodeja, mikä mahdollistaa vertaistuen lisäksi myös konkreettisen tutkimusyhteistyön, esimerkiksi yhteisartikkelien kirjoittamisen. Samalla konferenssi on matalan kynnyksen paikka esitellä omaa tutkimusta englanninkielellä – varsinkin, jos kokemusta kansainvälisistä konferensseista ei ole vielä kertynyt.

Teema ja toteutusmuodot vaihtelevat vuosittain

Konferenssilla on vuosittain vaihtuva teema, jonka ympärille päivän ohjelma, muun muassa keynote-luento, rakentuu. Ensimmäisen vuoden teemana oli kasvatustieteen alan tutkimusten erityisyys ja tohtorikoulutettavien tutkimusten moninaisuus. Konferenssin keynote-luennossa yleisen valtio-opin emeritusprofessori Hannu Nurmi pohdi ihmistieteiden ominaispiirteitä tieteen kentässä. Toisena vuonna päivien teema rakentui tohtorikoulutettavien urapohdintojen ympärille. Kasvatustieteen professori Erno Lehtinen ja Nuoret tutkijat -hankkeen hankekoordinaattori Kaisa Hytönen kertoivat puheenvuoroissaan kasvatustieteiden tohtoreiden työllistymisestä, työmarkkinoiden muutoksesta, tohtorikoulutettavien hyvinvointikyselyn tuloksista erityisesti urapohdinnan näkökulmasta sekä työllistymishaaveiden ja todellisuuden linkittymisestä. Vuoden 2016 konferenssin teema liittyi tutkimusmetodologiaan.

Teeman lisäksi konferenssin ohjelmaa on muiltakin osin muunneltu. Ensimmäisenä vuonna tohtorikoulutettavien tuli tehdä tutkimuksestaan tai sen osa-alueesta posterit sekä pitää posterista muutaman minuutin mittainen esitys. Konferenssiin osallistui omalla posterilla noin neljäkymmentä prosenttia tiedekunnan tohtorikoulutettavista, joita on yhteensä noin 160. Posterit olivat konferenssin jälkeen vielä noin kahden viikon ajan esillä tiedekunnan tiloissa, mikä paransi konferenssin näkyvyyttä. Toisena vuonna vuorossa olivat perinteiset konferenssiesitykset, niin sanotut paperiesitykset. Jokainen tohtorikoulutettava esitte-

Kuvat: Katja Kontu

li tutkimustaan 10–15 minuuttia, minkä jälkeen oli hetki aikaa keskustelulle ja kommenteille. Jokaisen ryhmän vetäjänä toimi kaksi vanhempaa tutkijaa (professoreja, dosentteja, post doc -tutkijoita, loppuvaiheen tohtorikoulutettavia), mikä erityisesti sai osallistujilta kiitosta. Toisena vuonna tohtorikoulutettavien osallistujamäärä oli hieman ensimmäistä vuotta pienempi, reilu kolmasosa tiedekunnan tohtorikoulutettavista. Sen sijaan ohjaajien ja muun henkilökunnan osuus nousi ensimmäisestä vuodesta.

Toisena konferenssivuotena toteutettiin keynote-luennon yhteydessä myös kaksi miniväitöstä. Miniväitöksissä kaksi keskivaiheen tohtorikoulutettavaa väitteli väitöskirjansa osasta, yhdestä artikkelista. Väitös noudatti normaalin väitöksen rakennetta lyhyemmässä muodossa. Vastaväittäjänä ja kustoksena toimivat tiedekunnan vastikään väitelleet nuoret tutkijat.

Positiivinen palaute innostaa kehittämään konferenssia edelleen

Osallistujilta kerätty palaute on ollut pääsääntöisesti erittäin positiivista. Ensimmäisen vuoden palautteen (30 vastaajaa) perusteella konferenssi oli paitsi mielenkiintoinen, myös tarjosi osallistujille uutta tietoa ja uusia tuttavuuksia. Posterisessioita pidettiin hyvänä tapana esitellä tutkimusta ja peräti 70 prosenttia vastaajista oli valmistanut vuosikonferenssiin ensimmäisen tieteellisen posterinsa. Yli puolet vastaajista toivoi, että konferenssi järjestettäisiin vuosittain ja loputkin vastaajat toivoivat, että konferenssi järjestettäisiin joka toinen tai kolmas vuosi. Avoimissa vastauksissa annettiin myönteistä palautetta mm. siitä, että konferenssissa oli tavoitettu ”oikean” konferenssin tunnelma. Muutama harmitteli, että teemasessiot olivat osittain päällekkäisiä, joten kaikkiin mielenkiintoiisiin sessioihin ei voinut osallistua. Posterin tekemistä pidettiin työläänä, mutta sitä arvostettiin oppimiskokemuksena. Myös toisena vuonna vastaajat (23 vastaajaa) olivat

varsin tyytyväisiä konferenssin kokonaisuuteen ja sen osalualueisiin. Avoimissa vastauksissa annettiin erityisesti kiitosta miniväitöksille, luennoille ja niiden ajankohtaiselle teemalle, yleiselle ilmapiirille, muiden tohtorikoulutettavien tapaamiselle ja sille, että jokaisessa teemasessiossa oli kaksi vetäjää.

Vuosien 2014 ja 2015 kokemusten kokemuksen perusteella näyttää siltä, että vuosikonferenssi on vastannut hyvin tavoitteisiinsa. Osallistujien antama myönteinen palaute ja konferenssin lämmin tunnelma kannustavat ideoimaan uusia tapoja konferenssin toteuttamiseen. Vuonna 2016 valtakunnalliset Kasvatustieteen päivät järjestettiin Turussa. Tiedekunnan vuosikonferenssi pidettiin päivien aattona yhdessä kasvatusalan valtakunnallisen monitieteisen tohtorikoulutusverkoston (FinEd) kanssa siten, että aamupäivä oli varattu tiedekunnan omille tohtorikoulutettaville ja iltapäivällä konferenssiin olivat tervetulleita kaikki verkoston tohtorikoulutettavat. Tällä tavoin tuettiin tohtorikoulutettavien verkostoitumista myös oman tiedekunnan ulkopuolelle.

Anne Tuittu työskentelee tutkimus- ja jatkokoulutussuunnittelijana Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa.

LÄHTEET

- Stubb, J. (2015) *Becoming a scholar: the dynamic interaction between the doctoral student and the scholarly community*. Helsinki: University of Helsinki
- Vekkila, J. (2014) *Doctoral student engagement: the dynamic interplay between students and scholarly communities*. Helsinki: University of Helsinki, 2014